

[Pitzner.]

Æg, jeg endnu har overværet i Rigsdagen. Det ærede Medlem Hr. Schrøder var inde paa forskellige Ting og anerkendte bl. a. Rigtigheden af det, jeg havde sagt om Mesterlæren, men der var ogsaa daarlige Læremestre, sagde det ærede Medlem. Ja, det er der, og der er ogsaa daarlige Lærlinge. Saa udtalte det ærede Medlem, at vi maa ikke forsumpe. Jeg vil gerne overfor dette sige, at der er ikke et Aar, der er knapt en Maaned, hvor der ikke gennem de forskellige Fag og gennem de forskellige Hovedorganisationer bliver foretaget Forbedringer, bliver arbejdet paa at fuldstændiggøre og yderligere udbygge, hvad der kan tjene til at dygtiggøre de unge Mennesker, som er i Lære og skal aflægge Svendep prøve. Der behøver derfor ikke fra den Side at være nogen Frygt for en Forsumpning eller en Tilbagegang.

Med Hensyn til det ærede Medlems Bemærkninger om Svendeprovekommissionen skal jeg oplyse, at Bestemmelserne om Svendeproveaflæggelsen har staaet i vore Vedtægter, jeg tror, jeg tør sige i de sidste 10—15 Aar, maaske endda længere. Det er altsaa en gammel Sag og ikke noget, der er kommet frem lige i den allersidste Tid.

Om det er en daarlig Forretning at oplære eller ikke, skal jeg lade staa hen. Jeg har ikke sagt, at det er det over det hele. Jeg er i det heldige Tilfælde, at jeg efter i Dag at have gennemlæst i Fortrykket, hvad jeg sagde i Gaar, helt og fuldt kan staa ved alt, hvad jeg har sagt — kun med Undtagelse af mine Udtalelser om Rigsdagsudvalget —, og dette gælder ogsaa, hvad jeg har sagt om Oplæring. Der er Fag, hvor det kan være en Forretning at oplære, hvor der kan ligge en Avance for Mesteren i det, hvad der i og for sig vel heller ikke er en direkte Forbrydelse, men der er mange Fag, hvor det er saa daarligt, at man for overhovedet at bevare en Tilgang til Faget maa paabyde Fagets Medlemmer at holde Lærlinge og som et virksomt Middel dertil eventuelt maa kræve Bøde, hvis de ikke gør det.

Det ærede Medlem spurgte saa, hvad man skulde gøre ved en Lærling, hvis han forlod Pladsen uden gyldig Grund, og der henviste det ærede Medlem til, at der var jo en Bestemmelse om, at han kunde faa en Straf. Det var slet ikke det, jeg talte om. Det, jeg talte om, var, at Ministeren har borttaget fra Løven Bestemmelserne om Ærbødighed o. s. v., men at der saa staa i Løven, at Mesteren har Ret til at bortvise en Lærling, saafremt han —

og saa brugte jeg Udtrykket: er storsnudet eller opfører sig uforskammet overfor Mesteren eller lader være med at besøge teknisk Skole. Her er det, jeg hævdede, og jeg vil understrege det en Gang til, at det er at give direkte Anvisning til et ungt Menneske, som ønsker at komme bort. Og saa kom det, jeg sagde om at komme et andet Sted hen, nemlig at en Lærling efter at have været i Lære et Sted, hvor det har været — lad mig bruge det Udtryk — en daarlig Forretning for Læremesteren, kunde ønske at komme et andet Sted hen for efter nu at have lært noget i Faget at faa en større Løn, saa kan han benytte denne Bestemmelse til at prøve paa at faa Mesteren til at bortvise ham. Det var det, jeg paaviste, og det staaer jeg ved.

Saa udtalte det ærede Medlem, at der skal være Lærlingenævn for at paase, at Lærlingen faar en god Oplæring. Det staaer i og for sig ikke i Løven, men det er det, jeg regner med har været Meningen med Nævnet, at det skal være et Nævn, som skal gaa rundt og undersøge o. s. v. Hvorledes det i øvrigt skulde opnaas, at Nævnet skulde kunne naa at gøre det, ved jeg ikke, men det vil i hvert Fald ofte nok kunne blive Tilfældet og kunne virke ubehageligt. Derfor er vi overhovedet imod dette Lærlingenævn.

Det ærede Medlem omtalte dernæst Lærlingeprovekommissionerne. Samtidig vil jeg sige til den højtærede Minister, at jeg i Realiteten var meget glad over den Maade, hvorpaa han tog min Tale, idet han ikke kom ind paa Enkeltheder, da jeg opfatter det, som om det, jeg havde sagt, var uangribeligt. Men jeg maa dog sige, at jeg, hvad angaar Lærlingeprovekommissionen eller Svendeprovekommissionen, som vi kalder det, undrede mig over den reaktionære Tankegang, der gjorde sig gældende hos den højtærede Minister. Den højtærede Minister vifter ganske vist somme Tider med, at han i visse Henseender er reaktionær, men saa reaktionær, at han gaar tilbage til Forholdene i 1863 og indfører det samme, man havde den Gang, ganske vist med den Ændring, at der nu skal være Svende med, synes jeg dog er meningsløst, ikke mindst naar vi, hvad jeg igen vil understrege, har gennemført det fortrinligt virkende Apparat: Fællesrepræsentationens Svendepøver, der finder Sted hele Landet over. Det er en Sag, der er gennemført med den største Interesse fra alle Sider, og hvor der ikke er nogen som helst Omkostninger for Staten.

Jeg glædede mig ogsaa over det ærede